WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 8 grudnia 2011 r. [1]

W sprawie C-81/10 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wniesione w dniu 10 lutego 2010 r.,

France Télécom SA, z siedzibą w Paryżu (Francja), reprezentowana przez adwokatów, S. Hautbourga, L. Olze Moreno oraz L. Godfroida,

strona skarżąca,

w której drugą stroną są:

Komisja Europejska, reprezentowana przez E. Gippiniego Fourniera oraz D. Grespana, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

1Język postępowania: francuski.

Republika Francuska, reprezentowana przez G. de Berguesa oraz J. Gstaltera, działających w charakterze pełnomocników,

strona skarżąca w pierwszej instancji

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes izby, J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta (sprawozdawca), E. Juhász, i D. Šváby, sędziowie,

rzecznik generalny: N. Jääskinen,
sekretarz: A. Impellizzeri, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 31 marca 2011 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 8 września 2011 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 W swym odwołaniu France Télécom SA (zwana dalej „France Télécom") wnosi o uchylenie wyroku Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 30 listopada 2009 r. w spawach połączonych T-427/04 i T-17/05 Francja i France Télécom przeciwko Komisji (Rec. s. II-4315, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem"), w którym oddalił on ich skargi o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji 2005/709/WE z dnia 2 sierpnia 2004 r. dotyczącej pomocy państwa udzielonej przez Francję na rzecz France Télécom (Dz.U. 2005, L 269, s. 30, zwanej dalej „sporną decyzją").

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

2 W zaskarżonym wyroku Sąd w następujący sposób opisał ramy prawne i okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

„[…]

2. Opodatkowanie France Télécom podatkiem od działalności gospodarczej

Zasady ogólne opodatkowania podatkiem od działalności gospodarczej

16 Podatek od działalności gospodarczej jest podatkiem lokalnym, którego zasady są ustalone w ustawie i skodyfikowane w code général des impôts [francuskiej ordynacji podatkowej].

17 […] podatek od działalności gospodarczej jest należny za każdy rok od osób fizycznych lub prawnych, które na dzień 1 stycznia wykonują w sposób stały działalność gospodarczą na własny rachunek.

18 […] ustalenie zobowiązania podatkowego z tytułu podatku od działalności gospodarczej odbywa się na podstawie zdolności podatkowej podatników, ocenianej według kryteriów ekonomicznych w zależności od rozmiarów działalności prowadzonej przez nich na obszarze jednostki samorządu lokalnego, do której wpływa podatek.

19 Wynika stąd, iż podatek od działalności gospodarczej jest podatkiem, którego podstawą nie są zyski osiągnięte z działalności przedsiębiorstwa, lecz – w okresie, gdy miały miejsce zdarzenia leżące u podstaw niniejszego sporu – część wartości czynników produkcji, którymi są kapitał i praca, wykorzystywanych przez podatnika w każdej gminie, w której ustalany jest podatek.

20 […] w odniesieniu do podatków ustalonych za lata 1994–2002, w przypadku osób prawnych podlegających podatkowi dochodowemu od osób prawnych podstawa opodatkowania podatkiem od działalności gospodarczej obejmowała, po pierwsze, wartość czynszową środków trwałych, jakimi podatnik dysponował na potrzeby swojej działalności gospodarczej w okresie referencyjnym, a po drugie część wynagrodzeń wypłaconych w okresie referencyjnym.

21 […] okres referencyjny odpowiada przedostatniemu rokowi poprzedzającemu rok nałożenia podatku w przypadku, gdy rok obrachunkowy nakładał się na rok kalendarzowy lub, w przeciwnym przypadku, rokowi obrachunkowemu zamkniętemu w przedostatnim roku poprzedzającym rok nałożenia podatku.

22 […] podatek od działalności gospodarczej jest ustalany w każdej gminie, w której podatnik posiada pomieszczenia lub grunty, od wartości czynszowej składników majątku, które znajdują się na jej terenie lub są z nią związane, oraz od wynagrodzeń wypłaconych pracownikom.

[…]

Przepisy mające zastosowanie do France Télécom

Zasada opodatkowania na warunkach powszechnie obowiązujących

25 Ustawa nr 90-568 [loi nº 90-568 du 2 juillet 1990, relative à l'organisation du service public de la poste et des télécommunications (z dnia 2 lipca 1990 r. o organizacji powszechnych usług pocztowych i telekomunikacyjnych (JORF z dnia 8 lipca 1990 r., s. 8069, zwana dalej »ustawą nr 90-568«), na podstawie której utworzono France Télécom […] zawiera […] przepisy szczególne w dziedzinie podatków.

26 […] z zastrzeżeniem [pewnych] wyjątków […] France Télécom [zasadniczo] podlega obowiązkowi uiszczania podatków i opłat […] jakim podlegają przedsiębiorstwa prywatne wykonujące taką samą działalność.

Opłata ryczałtowa

27 […] do dnia 1 stycznia 1994 r. France Télécom miała […] podlegać tylko podatkom i opłatom ponoszonym w rzeczywistości przez państwo. W konsekwencji France Télécom nie miała obowiązku zapłaty w szczególności podatku dochodowego od osób prawnych ani podatków lokalnych, w tym podatku od działalności gospodarczej. W zamian w latach 1991–1993 France Télécom miała uiszczać opłatę, której wysokość corocznie określała ustawa budżetowa, w granicach kwoty, której podstawa przed aktualizacją była równa saldu w budżecie dodatkowym telekomunikacji za rok 1989 […]

Szczególny system opodatkowania

[…]

30 Zobowiązanie [z tytułu podatku od działalności gospodarczej], którego wymiar regulowały – w zakresie obliczania podstawy opodatkowania – przepisy ogólne określone w code général des impôts […], było ustalane przy zastosowaniu średniej ważonej stawki krajowej wynikającej ze stawek uchwalonych w poprzednim roku przez wszystkie jednostki samorządu lokalnego […]

31 Do France Télécom stosowano ponadto stawkę 1,9% zamiast 8% z tytułu kosztów obsługi, to jest opłaty dodatkowej pobieranej przez państwo w celu wyrównania kosztów ponoszonych przez organy podatkowe w związku z czynnościami w zakresie sporządzania spisów podatkowych oraz poboru podatku od działalności gospodarczej na rzecz jednostek samorządu lokalnego.

32 Wpływy z podatku powinny być przekazywane państwu lub – w części przekraczającej wpłatę wniesioną za rok 1994, aktualizowaną każdego roku w zależności od zmian wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych – do Fonds national de péréquation de la taxe professionnelle [krajowego funduszu wyrównawczego podatku od działalności gospodarczej].

[...]

3. Postępowanie administracyjne

35 W dniu 13 marca 2001 r. Association des collectivités territoriales pour le retour de la taxe professionnelle de France Télécom et de La Poste dans le droit commun (stowarzyszenie jednostek samorządu terytorialnego na rzecz opodatkowania

France Télécom i La Poste podatkiem od działalności gospodarczej na zasadach powszechnie obowiązujących) wniosło do Komisji skargę, podnosząc, iż szczególny system opodatkowania stanowił pomoc państwa niezgodną ze wspólnym rynkiem. Składające skargę stowarzyszenie wskazało w szczególności na stratę dochodów, jaką w niektórych gminach spowodowało stosowanie średniej ważonej stawki krajowej.

36 W następstwie tej skargi w dniu 28 czerwca 2001 r. Komisja postanowiła wszcząć wstępne postępowanie wyjaśniające w sprawie szczególnego systemu opodatkowania i skierowała do Republiki Francuskiej żądanie udzielenia informacji na ten temat.

37 Pismem z dnia 26 września 2001 r. Republika Francuska odpowiedziała na to żądanie udzielenia informacji, wyjaśniając, że szczególny system opodatkowania nie stanowił pomocy państwa, ponieważ nie przynosił France Télécom żadnych korzyści i nie skutkował żadną utratą środków przez państwo.

38 W dniu 30 stycznia 2003 r. Komisja wydała decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 88 ust. 2 WE w sprawie, między innymi, zwolnienia z podatku od działalności gospodarczej, z jakiego France Télécom korzystała w latach 1991–1993 oraz w sprawie szczególnego systemu opodatkowania (zwaną dalej »decyzją o wszczęciu postępowania«). Decyzja o wszczęciu postępowania została doręczona Republice Francuskiej pismem z dnia 31 stycznia 2003 r. Na wniosek władz francuskich Komisja doręczyła w dniu 7 marca 2003 r. poprawioną wersję tej decyzji. W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja oszacowała korzyści odniesione przez France Télécom na około 1 mld franków francuskich (FRF) rocznie od roku 1994 (pkt 73, 74). Decyzja o wszczęciu postępowania została opublikowana w dniu 12 marca 2003 r. (Dz.U. C 57, s. 5).

[…]

4. Zaskarżona decyzja

53 W dniach 19 i 20 lipca 2004 r., podczas swojego 1667. posiedzenia, kolegium członków Komisji zatwierdziło projekt decyzji stwierdzającej, że France Télécom korzystała z pomocy państwa dzięki szczególnemu systemowi opodatkowania w latach 1994–2002 (zwanej dalej »sporną pomocą«), oraz upoważniło członka Komisji odpowiedzialnego za sprawy konkurencji do przyjęcia, w porozumieniu z przewodniczącym, ostatecznej wersji decyzji w języku francuskim, stanowiącej autentyczną wersję językową, po »weryfikacji pod względem prawno-językowym«.

54 W dniu 2 sierpnia 2004 r. Komisja wydała [sporną] decyzję. Została ona doręczona Republice Francuskiej w dniu 3 sierpnia 2004 r.

[…]

61 W [spornej] decyzji Komisja uznała przede wszystkim, że opłata ryczałtowa przewidziana […] za lata 1991–1993 mogła być uważana za opłatę zastępującą podatek od działalności gospodarczej, normalnie należny za te lata. W związku z tym zwolnienie z podatku od działalności gospodarczej w tym okresie nie stanowiło pomocy państwa (motywy 22–33, 53 [spornej decyzji]).

62 Komisja uznała jednak, że szczególny system opodatkowania obowiązujący w latach 1994–2002 wprowadził pomoc państwa w postaci różnicy między wysokością podatku, jaki France Télécom powinna była uiścić na zasadach powszechnie obowiązujących, a wysokością wpłat z tytułu podatku od działalności gospodarczej, których w rzeczywistości musiała dokonać (zwanej dalej »różnicą w podatku«). Ta nowa pomoc – przyznana bezprawnie, z naruszeniem art. 88 ust. 3 WE – jest ponadto niezgodna ze wspólnym rynkiem. W związku z powyższym powinna zostać odzyskana (motywy 34–53 [spornej] decyzji).

63 Komisja zakwalifikowała szczególny system opodatkowania jako pomoc państwa, w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, w wyniku następującego toku rozumowania:

64 Po pierwsze, Komisja wymieniła powody, dla których była zdania, iż należało odrzucić argument władz francuskich, że korzyść stwierdzona w okresie 1994–2002 została wyrównana z nadwyżką przez wysokość opłaty ryczałtowej, której France Télécom podlegała w latach 1991–1993 (motywy 35–41 [spornej] decyzji).

65 Przede wszystkim Komisja stwierdziła, że ustawa nr 90-568 wprowadziła dwa odrębne, stosowane kolejno po sobie systemy opodatkowania: po pierwsze, system zwolnienia obowiązujący w latach 1991–1993, połączony z opłatą ryczałtową, która zastępowała podatki powszechnie obowiązujące, w tym podatek od działalności gospodarczej; po drugie, specjalny system stanowiący odstępstwo, prowadzący do zaniżenia wymiaru podatku od działalności gospodarczej, obowiązujący początkowo od 1994 r. i zniesiony przez przepisy w sprawie opodatkowania za rok 2003 (motywy 36, 38 [spornej] decyzji).

[…]

67 W konsekwencji Komisja uznała, że nie może uwzględnić kompensacji różnicy w podatku, z której France Télécom korzystała w latach 1994–2002, z opłatą ryczałtową uiszczaną od 1991 r. do 1993 r., która nie była powiązana z podatkiem od działalności gospodarczej ani w sposób szczególny na podstawie ustawy nr 90-568, ani poprzez zasady jej naliczania (motyw 38 [spornej] decyzji).

68 Co więcej, Komisja wskazała, iż omawiana opłata ryczałtowa przypominała bardziej wypłatę dla właściciela kapitału z tytułu udziału w wynikach niż podatek. W tych okolicznościach jedynie na zasadzie wyjątku Komisja mogła przyjąć, iż owa opłata kompensowała całkowite zwolnienie z podatku od działalności gospodarczej, z którego France Télécom korzystała od 1991 r. do 1993 r. Natomiast stosowanie prawa na zwykłych zasadach mogłoby doprowadzić do uznania tego

zwolnienia za pomoc państwa, której wysokość powinna być dodana do kwoty różnicy w podatku, z jakiej France Télécom korzystała od 1994 r. na mocy szczególnego systemu opodatkowania (motywy 38, 39 [spornej] decyzji).

69 Na koniec Komisja uznała, iż rozumowanie, zgodnie z którym należało przeprowadzić kompensację wpłat dokonanych przez France Télécom na rzecz państwa od 1991 r. do 1993 r. z niższym opodatkowaniem, z jakiego France Télécom korzystała od 1994 r., wymagałoby uznania za ulgę podatkową nadwyżki podatku – istniejącej w stosunku do podatków według zasad powszechnie obowiązujących – ciążącego na France Télécom od 1991 r. do 1993 r., co nie wynika z ustawy nr 90-568. Takie teoretyczne uzasadnienie a posteriori nie jest też zgodne z normalnym stosowaniem francuskiego prawa podatkowego, lecz jego jedynym celem jest uniknięcie odzyskania pomocy państwa przyznanej France Télécom (motyw 40 [spornej] decyzji).

70 Po drugie, Komisja uznała, że różnica w podatku stanowiła korzyść dla France Télécom przyznaną przy użyciu środków, które powinny były zasilić budżet państwa, w związku z czym stanowiła pomoc państwa (motyw 42 [spornej] decyzji).

71 Po trzecie, w motywach 43 i 44 [spornej] decyzji Komisja wskazała, że przy wydawaniu decyzji stwierdzającej istnienie pomocy państwa nie mogła wziąć pod uwagę argumentu Republiki Francuskiej, iż należało uwzględnić zmniejszenie podstaw opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych wynikające z zapłacenia wyższych kwot z tytułu podatku od działalności gospodarczej w celu ustalenia wartości korzyści netto, jaką osiągnęła France Télécom […].

72 Po czwarte, odrzucając argumenty przedstawione przez Republikę Francuską, której zdaniem sporna pomoc nie może być odzyskana ze względu na obowiązywanie przepisów o przedawnieniu określonych w art. 15 rozporządzenia [WE] nr 659/1999 [z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. [88 WE] (Dz.U. L 83, s. 1)], Komisja stwierdziła, że sporna pomoc stanowi nową pomoc, a nie pomoc istniejącą (motyw 45 [spornej decyzji]).

73 W pierwszej kolejności Komisja wskazała, że upływ terminu przedawnienia przewidzianego w art. 15 rozporządzenia nr 659/1999 nie skutkuje przekształceniem nowej pomocy w pomoc istniejącą, lecz jedynie uniemożliwia Komisji nakazanie odzyskania pomocy przyznanej ponad dziesięć lat przed datą, kiedy nastąpiło przedawnienie (motywy 46–48 [spornej] decyzji).

74 W drugiej kolejności Komisja stwierdziła, że ustawa nr 90-568 ustanowiła program pomocowy (zwany dalej»systemem pomocy«) i że ewentualne przedawnienie może dotyczyć jedynie pomocy przyznanej w ramach tego systemu, a nie samego systemu. Chwilą, w której termin przedawnienia zaczyna biec, jest więc dzień, w którym każda pojedyncza pomoc została rzeczywiście przyznana France Télécom, to znaczy – każdego roku – dzień, w którym podatek od działalności gospodarczej był należny (motyw 49 [spornej] decyzji).

75 W trzeciej kolejności Komisja dodała, że bieg terminu przedawnienia został przerwany przez żądanie udzielenia informacji skierowane do Republiki Francuskiej w dniu 28 czerwca 2001 r. (motyw 50 [spornej] decyzji).

76 W konsekwencji Komisja uznała, że ponieważ pierwsza zidentyfikowana pomoc została przyznana za 1994 r., to jest mniej niż dziesięć lat przed dniem 28 czerwca 2001 r., sporna pomoc powinna zostać odzyskana w całości (motyw 51 [spornej] decyzji).

77 Po piąte, Komisja zaznaczyła, że władze francuskie nie podały żadnego konkretnego argumentu w celu wykazania zgodności spornej pomocy ze wspólnym rynkiem i że nie widzi ona żadnych podstaw prawnych, w oparciu o które można by stwierdzić zgodność tejże pomocy ze wspólnym rynkiem (motyw 52 [spornej decyzji]).

78 W związku z powyższym w motywie 53 [spornej] decyzji Komisja stwierdziła, po pierwsze, że system podatku od działalności gospodarczej obowiązujący France Télécom w okresie 1991–1993 nie stanowił pomocy państwa, a po drugie, że różnica w podatku, z której France Télécom korzystała w latach 1994–2002 w następstwie szczególnego systemu opodatkowania, stanowiła niezgodną ze wspólnym rynkiem pomoc państwa przyznaną bezprawnie, która wobec tego powinna zostać odzyskana.

79 Jednakże nie można było ustalić dokładnej kwoty podlegającej odzyskaniu ze względu na rozbieżne informacje przekazane przez władze francuskie w toku postępowania administracyjnego. Komisja szacuje, że pomoc podlegająca odzyskaniu stanowi sumę – bez odsetek – zawierającą się w przedziale od 798 mln EUR do 1,14 mld EUR (motywy 54–59 [spornej decyzji]).

80 ”W motywie 54 [spornej] decyzji Komisja powołała się na raport przekazany francuskiemu parlamentowi przez direction générale des impôts (generalną dyrekcję skarbową) w listopadzie 2001 r., według którego „bezzwłoczna normalizacja warunków opodatkowania France Télécom w zakresie podatku przemysłowego [od działalności gospodarczej] pociągnęłaby za sobą, przy niezmienianej stopie, zwiększenie opodatkowania przedsiębiorstwa w kwocie prawie 198 mln EUR.

81 Ponadto Komisja oparła się na szacunkowym wyliczeniu z dnia 15 maja 2003 r., którego wyniki zostały przedstawione w formie tabeli w motywie 54 [spornej]

decyzji. Według danych liczbowych przekazanych przez Republikę Francuską łączny podatek teoretyczny naliczony dla France Télécom na zasadach powszechnie obowiązujących za lata 1994–2002 wyniósłby 8,362 mld EUR. Rzeczywisty łączny podatek nałożony na przedsiębiorstwo za ten sam okres zgodnie ze szczególnym systemem opodatkowania wyniósł 7,222 mld EUR. Zatem różnica w podatku, z której France Télécom skorzystała w latach 1994–2002, wyniosła 1,14 mld EUR.

82 Komisja podkreśliła ponadto, że pismem z dnia 29 stycznia 2004 r. władze francuskie przekazały jej do wiadomości wysokość podatku nałożonego na France Télécom na zasadach powszechnie obowiązujących za rok 2003 (773 mln EUR) i potwierdziły prawidłowość szacunkowego wyliczenia z dnia 15 maja 2003 r. (motyw 55 [spornej] decyzji). Dopiero w trakcie spotkań, które odbyły się w dniach 16 i 23 czerwca 2003 r., władze francuskie zakwestionowały miarodajność tych danych (motywy 56, 57 [spornej] decyzji).

83 W dniu 5 lipca 2004 r. władze francuskie przedstawiły nowe szacunkowe wyliczenie. Uzyskano w nim inne wyniki, zaprezentowane w formie tabeli w motywie 58 [spornej] decyzji. Łączny podatek teoretyczny naliczony dla France Télécom na zasadach powszechnie obowiązujących za lata 1994–2002 zmniejszył się do 8,02 mld EUR. Zatem różnica w podatku, z której France Télécom skorzystała w latach 1994–2002, wyniosła 798 mln EUR.

84 Ze względu na sprzeczne informacje przekazywane przez Republikę Francuską w toku postępowania administracyjnego Komisja stwierdziła, że nie miała możliwości ustalenia kwoty podlegającej odzyskaniu, przy czym jej wysokość mieści się w granicach od 798 mln EUR do 1,14 mld EUR, powiększonych o odsetki. Według Komisji dokładna kwota podlegająca odzyskaniu powinna zostać określona przez władze francuskie, zgodnie ze spoczywającym na nich obowiązkiem

lojalnej współpracy, na etapie wykonania [spornej] decyzji (motywy 59, 60 [spornej] decyzji).

85 W związku z powyższym sentencja [spornej] decyzji brzmi następująco:

»*Artykuł 1*

Pomoc państwa udzielona bezprawnie przez [Republikę Francuską], w sprzeczności z art. 88 ust. 3 […] WE, na rzecz France Télécom, poprzez system podatku przemysłowego [od działalności gospodarczej] stosowany wobec tego przedsiębiorstwa w okresie od dnia 1 stycznia 1994 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. […], jest niezgodna z zasadami wspólnego rynku.

Artykuł 2

1. [Republika Francuska] podejmie wszystkie niezbędne środki w celu odzyskania od France Télécom pomocy określonej w art. 1.

2. Odzyskanie nastąpi bezzwłocznie, zgodnie z procedurami prawa krajowego, pod warunkiem że pozwalają one na bezzwłoczne i rzeczywiste wykonanie niniejszej decyzji.

3. Pomoc podlegająca odzyskaniu obejmuje odsetki naliczane od dnia jej udostępnienia beneficjentowi do dnia jej odzyskania.

[...]

Artykuł 3

[Republika Francuska] poinformuje Komisję, w terminie dwóch miesięcy od notyfikacji niniejszej decyzji, o środkach, jakie zamierza podjąć lub już podjęła w celu zastosowania się do niej. W tym celu [Republika Francuska] posłuży się kwestionariuszem załączonym do niniejszej decyzji.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Francuskiej«.

86 W dniu 25 października 2006 r. Komisja wniosła skargę o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w celu stwierdzenia przez Trybunał, że przez niewykonanie [spornej] decyzji w wyznaczonym terminie Republika Francuska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 2 i 3 tej decyzji, art. 249 akapit czwarty WE oraz art. 10 WE.

87 Wyrokiem z dnia 18 października 2007 r. w sprawie C-441/06 Komisja przeciwko Francji, Zb.Orz. s. I-8887, Trybunał orzekł, że skarga Komisji jest zasadna".

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

3 W skargach o stwierdzenie nieważności spornej decyzji wniesionych do Sądu odpowiednio w dniach 13 października 2004 r. i 10 stycznia 2005 r. Republika Francuska i France Télécom co do zasady podniosły, iż Komisja niesłusznie stwierdziła, po pierwsze, że France Télécom skorzystała z bezprawnie przyznanej pomocy państwa, a po drugie że ta pomoc powinna była zostać zwrócona.

4 W zaskarżonym wyroku Sąd oddalił ogół zarzutów podniesionych przez Republikę Francuską i France Télécom.

Żądania stron

5 France Télécom wnosi do Trybunału o:

— uchylenie zaskarżonego wyroku;

— wydanie ostatecznego orzeczenia co do istoty sprawy zgodnie z art. 61 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i uwzględnienie jej żądań przedstawionych w pierwszej instancji;

— ewentualnie, skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd, i

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

6 Republika Francuska wnosi do Trybunału o:

— uchylenie zaskarżonego wyroku;

— wydanie ostatecznego orzeczenia co do istoty sprawy zgodnie z art. 61 statutu Trybunału;

— o uwzględnienie żądań zgłoszonych przez skarżące w pierwszej instancji;

— ewentualnie, skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd, i

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

7 Komisja wnosi o oddalenie odwołania i o obciążenie France Télécom kosztami postępowania.

W przedmiocie odwołania

8 Na poparcie swej skargi France Télécom podnosi pięć zarzutów, z których pierwszy dotyczy naruszenia prawa, jakiego dopuścił się Sąd, uznając szczególny system opodatkowania za pomoc państwa, podczas gdy istnienie korzyści po stronie France Télécom zależało od czynników niezwiązanych z tym systemem; drugi naruszenia przez Sąd pojęcia pomocy państwa, gdyż Komisja nie wzięła pod uwagę całego systemu podatkowego mającego zastosowanie do France Télécom w latach 1991–2002; trzeci naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań; czwarty braku uzasadnienia zaskarżonego wyroku w świetle zasady przedawnienia, a piąty naruszenia prawa i niewystarczającego uzasadnienia rzeczonego wyroku w świetle zasady pewności prawa.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia prawa, jakiego dopuścił się Sąd, uznając szczególny system opodatkowania za pomoc państwa, podczas gdy istnienie korzyści po stronie France Télécom zależało od czynników niezwiązanych z tym systemem

Argumentacja stron

9 France Télécom twierdzi, że istnienie ewentualnej korzyści finansowej po jej stronie w stosunku do sytuacji na zasadach powszechnie obowiązujących zależy od szeregu zmiennych takich jak różne stawki opodatkowania podatkiem od działalności gospodarczej we francuskich gminach, na których obszarze posiadane są podlegające opodatkowaniu aktywa oraz ich lokalizacja geograficzna. W konsekwencji stanowiący odstępstwo system mający zastosowanie do France Télécom od 1994 r. nie stanowił sam sobie korzyści, z uwagi na co okoliczność ta powinna była doprowadzić Trybunał do odrzucenia kwalifikacji rozpatrywanego systemu podatkowego jako pomocy państwa.

10 France Télécom uważa, że Sąd naruszył pojęcie pomocy państwa, orzekając w pkt 323 zaskarżonego wyroku, iż istnienie ewentualnej korzyści nie zależało od cech właściwych rozpatrywanemu systemowi podatkowemu, lecz od czynników niezwiązanych z tym systemem, których skutki można było stwierdzić dopiero a posteriori. Korzystne lub niekorzystne następstwa wynikające z takich czynników nie mogą nadać charakteru pomocy środkowi, który w dniu przyjęcia nie posiadał takiego charakteru.

11 Republika Francuska podnosi, że system opodatkowania stanowiący odstępstwo nie może sam z siebie stanowić pomocy państwa. Taki system niekoniecznie bowiem prowadzi do przyznania korzyści o selektywnym charakterze danym przedsiębiorstwom.

12 Komisja uważa, że pierwszy zarzut jest niedopuszczalny, ponieważ nie został podniesiony w postępowaniu w pierwszej instancji.

13 Komisja twierdzi również, iż zarzut ten jest bezzasadny. Dokładny poziom opodatkowania wynikający z systemu stanowiącego odstępstwo nie mógł być bowiem określony z góry dla każdego roku. Jednakże system ten mógł doprowadzić do opodatkowania niższym podatkiem niż ten wynikający ze stosowania powszechnie obowiązujących zasad w dziedzinie podatku od działalności gospodarczej.

14 Komisja dodaje, iż często badanie pomocy państwa wymaga wzięcia pod uwagę zdarzeń późniejszych od danego środka, po to aby ustalić, czy doszło do jego realizacji, i dokonać jego kwantyfikacji w celu odzyskania uzyskanej korzyści.

Ocena Trybunału

15 Co się tyczy niedopuszczalności pierwszego zarzutu podniesionego przez Komisję, należy zauważyć, że ten wpisujący się w argumentację dotyczącą istnienia pomocy państwa zarzut przedstawiono w pierwszej instancji a mianowicie w ramach zarzutów pierwszego i drugiego podniesionych przed Sądem.

16 Jeżeli chodzi o zasadność tego zarzutu, to z utrwalonego orzecznictwa wynika, iż pojęcie państwa jest bardziej ogólne od pojęcia dotacji. Obejmuje ono nie tylko świadczenia pozytywne, ale również interwencje, które w różnych formach zmniejszają obciążenia, jakim zazwyczaj podlega budżet przedsiębiorstwa, i które przez to – mimo że nie są subwencjami w ścisłym znaczeniu tego słowa – mają taki sam charakter i identyczne skutki (zob. wyrok z dnia 8 września 2011 r. w sprawach połączonych od C-78/08 do C-80/08 Paint Graphos i in., Zb.Orz. s. I-2097, pkt 45 i przytoczone tam orzecznictwo).

17 Należy również przypomnieć, że pojęcie pomocy nierozłącznie związane z uznaniem środka za pomoc państwa ma obiektywny charakter niezależnie od motywacji twórców danego środka. Tym samym charakter celów realizowanych przez środki państwowe oraz ich uzasadnienie nie mają żadnego wpływu na uznanie ich za pomoc państwa. Z utrwalonego orzecznictwa wynika bowiem, że art. 87 ust. 1 WE nie wprowadza rozróżnienia interwencji państwa według ich przyczyn lub celów, lecz definiuje je ze względu na ich skutki (zob. wyrok Trybunału z dnia 13 lutego 2003 r. w sprawie C-409/00 Komisja przeciwko Hiszpanii, Rec. s. I-1487, pkt 46 i przytoczone tam orzecznictwo).

18 Jeżeli chodzi o niniejszą sprawę, należy stwierdzić, że system podatkowy, któremu podlegała France Télécom w drugim z rozpatrywanych okresów, to jest w latach 1994–2002, stanowił wyjątek od systemu na zasadach powszechnie obowiązujących. Spółka ta korzystała zwłaszcza ze szczególnego traktowania pod względem podatkowym na poziomie krajowym, które cechowała okoliczność, iż podatek od działalności gospodarczej był obliczany na podstawie średniej ważonej stawki w stosunku do

różnych stawek stosowanych w różnych jednostkach samorządu lokalnego, podczas gdy stawkami, którym podlegały inne przedsiębiorstwa, były stawki uchwalane co roku przez te jednostki. Co więcej, France Télécom podlegała jednolitej stawce podatku od działalności gospodarczej w miejscu jej głównego zakładu, podczas gdy inne przedsiębiorstwa były objęte różnymi stawkami uchwalanymi przez jednostki samorządu terytorialnego, na których obszarze posiadały zakłady. Do France Télécom stosowano również stawkę 1,9% zamiast stawki 8% mającej zastosowanie do innych przedsiębiorstw z tytułu kosztów obsługi.

19 Jeżeli chodzi o prezentowaną w ramach niniejszego odwołania argumentację, zgodnie z którą badanie rozpatrywanego systemu podatkowego przez Sąd powinno było uwzględniać pewną liczbę zmiennych i czynników niezwiązanych, należy zaznaczyć, że nawet jeśli w świetle cech tego systemu Komisja nie była w stanie ustalić z góry i dla każdego roku podatkowego dokładnego poziomu opodatkowania odnoszącego się do niego, to bezsporne jest jednak, iż system ten mógł doprowadzić i – jak wynika z motywu 59 spornej decyzji i pkt 225 zaskarżonego wyroku – rzeczywiście doprowadził do opodatkowania France Télécom podatkiem od działalności gospodarczej niższym aniżeli wynikający ze stosowania systemu rzeczonego podatku na zasadach powszechnie obowiązujących.

20 Ponadto należy podkreślić, iż niezależnie od stawek opodatkowania podatkiem od działalności gospodarczej określanych przez jednostki samorządu terytorialnego France Télécom korzystała we wszystkich okolicznościach z obniżonej stawki z tytułu kosztów obsługi.

21 W tych okolicznościach Sąd słusznie orzekł w pkt 323 zaskarżonego wyroku, iż stwierdzenie istnienia pomocy zależało od „okoliczności niezwiązanych" ze szczególnym systemem opodatkowania, takich jak roczny charakter podatku od działalności gospodarczej i wysokość stawek podatkowych uchwalanych co roku przez jednostki samorządu terytorialnego, na których obszarze France Télécom posiadała zakłady.

22 Wbrew twierdzeniom France Télécom i Republiki Francuskiej takie okoliczności wcale nie uniemożliwiają uznania takiego szczególnego systemu opodatkowania już w chwili jego przyjęcia za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE. Należy bowiem rozróżnić pomiędzy z jednej strony przyjęciem systemu pomocy, którym w niniejszej sprawie jest szczególny system opodatkowania, oraz z drugiej strony corocznym przyznawaniem France Télécom na podstawie tego systemu pomocy, której dokładna kwota zależała od pewnych czynników niezwiązanych.

23 Jak zaznaczył rzecznik generalny w pkt 59 opinii, w niniejszej sprawie chodzi o konfigurację mieszaną, w której istnienie korzyści wynika, po pierwsze, ze stałego elementu związanego ze szczególnym systemem podatkowym mającym zastosowanie do France Télécom w stosunku do systemu na zasadach powszechnie obowiązujących, a po drugie z elementu zmiennego, zależnego od okoliczności faktycznych, czyli lokalizacji pomieszczeń lub gruntów w poszczególnych jednostkach samorządu lokalnego, a także stawki podatkowej mającej zastosowanie we wspomnianych jednostkach.

24 Ten szczególny system opodatkowania ze względu na właściwe mu cechy opisane w pkt 18 niniejszego wyroku mógł prowadzić do opodatkowania France Télécom niższego aniżeli opodatkowanie, któremu podlegałaby ona, jeżeli byłaby objęta podatkiem od działalności gospodarczej w systemie na zasadach powszechnie obowiązujących.

25 Okoliczność, iż wspomniana spółka rzeczywiście korzystała z opodatkowania w niższym wymiarze z tytułu podatku od działalności gospodarczej od 1994 r., jest bezpośrednio związana z cechami właściwymi systemowi podatkowemu stanowiącemu odstępstwo, który miał do niej zastosowanie, nawet jeżeli dokładna kwota corocznej pomocy otrzymywanej na podstawie tego systemu zależała od pewnych czynników niezwiązanych z tym systemem.

26 Ze struktury zaskarżonego wyroku wynika ponadto, iż jego pkt 323, który dotyczy okoliczności niezwiązanych ze szczególnym systemem opodatkowania, odnosi się jedynie do pomocy przyznawanej France Télécom co roku na podstawie szczególnego

systemu opodatkowania. Rzeczony punkt wpisuje się bowiem w ramy analizy zarzutu dotyczącego przedawnienia uprawnień Komisji w zakresie odzyskania bezprawnie przyznanej pomocy. Tymczasem ocena dokonana przez Sąd w ramach takiego zarzutu może odnosić się jedynie do pomocy w rzeczywistości otrzymanej, a więc może dotyczyć jedynie pomocy, z której France Télécom skorzystała na podstawie szczególnego systemu opodatkowania.

27 Z powyższych uwag wynika, że Trybunał nie dopuścił się naruszenia prawa, orzekając, iż szczególny system opodatkowania przysporzył korzyści France Télécom w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, nawet jeżeli dokładna kwota pomocy przyznanej na podstawie wspomnianego systemu musiała być określona na podstawie pewnych czynników niezwiązanych z rzeczonym systemem.

28 W konsekwencji zarzut pierwszy jest bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu drugiego dotyczącego naruszenia przez Sąd pojęcia pomocy państwa w odniesieniu do braku wzięcia pod uwagę przez Komisję całego systemu podatkowego mającego zastosowanie do France Télécom w latach 1991–2002

29 Drugi zarzut podniesiony przez France Télécom na poparcie jej odwołania obejmuje trzy części. Po pierwsze należy zbadać część drugą, która dotyczy rzekomo błędnej wykładni spornej decyzji. Po drugie zbadane zostaną razem części pierwsza i trzecia rzeczonego zarzutu, ponieważ są one ze sobą ściśle powiązane.

W przedmiocie części drugiej dotyczącej naruszenia prawa ze względu na dokonanie przez Sąd błędnej wykładni spornej decyzji i zastąpienie uzasadnienia

— Argumentacja stron

30 France Télécom twierdzi, iż Sąd dokonał błędnej wykładni spornej decyzji, przyjmując, że Komisja uznała, iż rozpatrywaną pomoc stanowiły nie tyle szczególne przepisy podatkowe mające zastosowanie do wspomnianej spółki, co różnica w podatku stwierdzana co roku pomiędzy kwotą obciążającą tę spółkę i podatkiem od działalności gospodarczej należnym na podstawie systemu na zasadach powszechnie obowiązujących, zastępując w ten sposób uzasadnienie ze wspomnianej decyzji swym własnym uzasadnieniem. France Télécom podnosi również, że taka wykładnia jest sprzeczna z sentencją spornej decyzji, zgodnie z którą rozpatrywaną pomoc stanowi system podatku od działalności gospodarczej mający zastosowanie do tej spółki w okresie od dnia 1 stycznia 1994 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. Tym samym Komisja oparła się nie na corocznej różnicy w podatku stwierdzanej od 1994 r., lecz na innych względach o odmiennym charakterze.

31 Komisja odpiera, iż analiza spornej decyzji, jakiej dokonał Sąd w zaskarżonym wyroku, jest zgodna z jej brzmieniem. Komisja precyzuje, iż powtarzanie w sentencji tej decyzji, że różnica w podatku stanowiła pomoc, nie było konieczne. Pomoc, z której korzystała France Télécom, polegająca na zaniżonym opodatkowaniu tej spółki podatkiem od działalności gospodarczej w latach 1994–2002, została bowiem przyznana przez system podatku od działalności gospodarczej mający do niej zastosowanie w tym okresie.

— Ocena Trybunału

32 Należy zaznaczyć, że w pkt 201 zaskarżonego wyrok Sąd zbadał część spornej decyzji, zgodnie z którą pomoc była wynikiem różnicy w podatku odpowiadającej różnicy między wysokością wpłat z tytułu podatku od działalności gospodarczej, jakich France Télécom musiałaby dokonać, gdyby była opodatkowana na zasadach powszechnie obowiązujących, a wysokością podatku, który został na nią rzeczywiście nałożony na mocy omawianego systemu podatkowego. Sąd sprawdził, czy różnica ta w rzeczywistości występowała w pkt 219–225 rzeczonego wyroku, przy czym France Télécom nie zakwestionowała dokonanych przez niego ustaleń.

33 Jeżeli chodzi o zastąpienie uzasadnienia, jakiego rzekomo dokonał Sąd, wystarczy stwierdzić, iż nie wyszedł on poza wymagany poziom kontroli sądowej, zastępując ocenę Komisji swą własną oceną, ponieważ omawiana różnica w podatku i roczny charakter podatku od działalności gospodarczej, jaki przewidują przepisy code général des impôts, stanowią integralną część rozumowania przeprowadzonego przez Komisję w spornej decyzji.

34 Należy bowiem zauważyć, że w motywie 42 spornej decyzji wskazano, iż „[…] różnica pomiędzy podatkiem od działalności gospodarczej rzeczywiście uiszczanym przez [France Télécom] a podatkiem, który byłby należny na mocy powszechnie obowiązujących zasad od dnia 1 stycznia 1994 r. do dnia 1 stycznia 2003 r., stanowi pomoc państwa, ponieważ przynosi korzyść dla [France Télécom] przyznaną za pośrednictwem zasobów, które w innym przypadku zostałyby włączone do budżetu państwa". Motyw 49 spornej decyzji precyzuje, że podatek od działalności gospodarczej był należny co roku. Ponadto roczny charakter podatku od działalności gospodarczej jest również uwydatniony w motywie 25 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, do którego odsyła motyw 15 tej decyzji.

35 W konsekwencji wykładnia, jaką przyjął Sąd i według której rozpatrywaną pomoc stanowiła różnica w podatku wynikająca ze stosowania przepisów ustanawiających system stanowiący odstępstwo, jest zgodna z sentencją spornej decyzji, która uznaje system pomocy stosowany do France Télécom w latach 1994–2002 za niezgodny ze wspólnym rynkiem. To bowiem na mocy tego systemu stanowiącego odstępstwo rzeczona spółka nie płaciła kwot podatku od działalności gospodarczej, które normalnie powinna była uiszczać zgodnie z systemem podatkowym na zasadach powszechnie obowiązujących

36 Należy zatem oddalić drugą część drugiego zarzutu.

W przedmiocie pierwszej i trzeciej części dotyczących naruszenia przez Sąd pojęcia pomocy państwa ze względu na to, iż nie dokonał on całościowej analizy systemu podatkowego mającego zastosowanie do France Télécom.

— Argumentacja stron

37 France Télécom twierdzi, że sąd naruszył obowiązek dokonania całościowego badania wszystkich przepisów przewidzianych przez system podatkowy stanowiący odstępstwo od zasad powszechnie obowiązujących. W celu określenia istnienia korzyści Sąd porównał ciężary nałożone na tę spółkę przez system stanowiący odstępstwo z poziomem opodatkowania, które byłoby wobec niej stosowane, gdyby podlegała ona systemowi podatkowemu na zasadach powszechnie obowiązujących. Sąd ograniczył jednak to porównanie do lat 1994–2002, nie uwzględniając ciężarów podatkowych nałożonych na France Télécom w latach 1991–1993.

38 France Télécom twierdzi, że ani roczny charakter podatku, ani różnice istniejące pomiędzy dwoma rozważanymi okresami opodatkowania nie mogą uzasadniać częściowej analizy ograniczającej się do systemu podatkowego stosowanego od 1994 r. Sąd niesłusznie zatem odmówił uwzględnienia nadmiernego opodatkowania, które ta opłata ryczałtowa stanowiła dla tej spółki w latach 1991–1993 w stosunku do poziomu opodatkowania, jakie byłoby wobec niej zastosowane, gdyby w tych samych latach podlegała podatkowi od działalności gospodarczej na zasadach powszechnie obowiązujących. Zakładając nawet, że w analizie można uwzględnić roczny charakter podatku od działalności gospodarczej, Sąd powinien był uznać, że w przypadku pierwszych lat obrachunkowych objętych systemem podatkowym stanowiącym odstępstwo, a mianowicie lat 1991–1993, spółka ta była nadmiernie opodatkowana.

39 France Télécom uważa również, że Sąd naruszył prawo, opierając się w pkt 207 zaskarżonego wyroku na wyroku Trybunału z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie C-66/02 Włochy przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-10901. W oparciu o wspomniany wyrok Sąd niesłusznie uznał, że doszło do zmniejszenia ciężaru France Télécom za lata 1994–2002, którego nie mogło wyrównać istnienie szczególnego ciężaru nałożonego na tę spółkę w latach 1991–1993.

40 Podobnie Republika Francuska twierdzi, że Sąd naruszył pojęcie korzyści, przyjmując wąskie podejście do związku, jaki musi istnieć pomiędzy zwolnieniem i ciężarem, ustanowionymi przez rozpatrywany system podatkowy. Sąd powinien był dokonać całościowej analizy systemu stanowiącego odstępstwo, przewidzianego w ustawie nr 90-568, a w szczególności ewentualnych korzyści, jakie system stanowiący odstępstwo przysporzył France Télécom i ciążących na niej nadmiernych ciężarów wynikających z zasad powszechnie obowiązujących.

41 Komisja twierdzi, że nie jest możliwe „wyrównanie" pomocy przez powołanie się na ciężary o charakterze odmiennym i bez związku z tą pomocą. Brak takiej możliwości odnosi się nie tylko do kwestii zasobów państwa, lecz również do kwestii przyznanej korzyści. Utraty zasobów przez państwo nie można bowiem nie uznać za pomoc ze względu na „wyrównanie" przez inne kwoty zapłacone państwu na podstawie innych

obowiązków. Ze względu na brak wystarczającego związku pomiędzy systemem opodatkowania mającym zastosowanie po pierwsze w latach 1991–1993 i po drugie systemem mającym zastosowanie począwszy od 1994 r., teoria leżąca u podstaw argumentacji France Télécom nie jest uzasadniona.

— Ocena Trybunału

42 W świetle argumentacji, na którą powołują się strony, należy zbadać, czy Sąd naruszył prawo, orzekając w pkt 218 zaskarżonego wyroku, iż Komisja słusznie odmówiła przeprowadzenia kompensacji kwot uiszczonych z tytułu opłaty ryczałtowej przez France Télécom od 1991 r. do 1993 r. z różnicami w podatku wynikającymi w niektórych przypadkach ze szczególnego systemu opodatkowania w latach 1994–2002 w celu oceny, czy spółka ta korzystała z pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE.

43 W tym względzie jakkolwiek Sąd uznał, że przy badaniu środka mogącego stanowić pomoc państwa Komisja jest upoważniona do uwzględnienia szczególnych ciężarów obciążających korzyść, to w pkt 207 zaskarżonego wyroku orzekł, iż środek nie może nie zostać uznany za pomoc, w sytuacji gdy jego beneficjent podlega szczególnemu ciężarowi o odrębnym i pozostającym bez związku z omawiana pomocą charakterze. Powyższe twierdzenie Sądu opiera się na prawidłowej wykładni art. 87 ust. 1 WE (zob. wyrok z dnia 2 lipca 1974 r. w sprawie 173/73 Włochy przeciwko Komisji, Rec. s. 709, pkt 34), pomimo że Sąd odniósł się w tym zakresie przez pomyłkę do ww. wyroku Trybunału z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie Włochy przeciwko Komisji.

44 Sąd uznał zatem w pkt 208 zaskarżonego wyroku, nie naruszając prawa, że zasadność argumentu Republiki Francuskiej i France Télécom, zgodnie z którym nadwyżka podatku zapłaconego przez France Télécom w latach 1991–1993 z tytułu opłaty ryczałtowej, której podlegała, wyrównuje różnicę w podatku, z której spółka ta korzystała od 1994 r. do 2002 r., zależy od analizy obiektywnych cech opłaty ryczałtowej mającej zastosowanie w latach 1991–1993 oraz od ustalenia, czy owa opłata może być uważana za ciężar ściśle związany z korzyścią wynikającą ewentualnie dla France Télécom z objęcia jej szczególnym systemem opodatkowania począwszy od 1994 r.

45 W tym względzie należy stwierdzić, że opłata mająca zastosowanie do France Télécom w latach 1991–1993 została określona na podstawie parametrów odmiennych od parametrów stosowanych począwszy od 1994 r. w ramach szczególnego systemu opodatkowania. Dwa systemy podatkowe opierały się bowiem na odmiennych modelach prawnych i parametrach operacyjnych.

46 Jak bowiem wynika z motywu 17 spornej decyzji i z pkt 209 zaskarżonego wyroku, od 1991 r. do 1993 r. France Télécom nie podlegała zgodnie z mającym do niej zastosowanie systemem podatkowym żadnym podatkom ani opłatom innym niż opłata ryczałtowa. Jej kwota była ustalana nie w oparciu o parametry określające kwotę podatku od działalności gospodarczej, ale poprzez odniesienie do zysku, jaki podmiot przekazywał na rzecz państwa w latach 1989 i 1990. Ponadto opłata ryczałtowa miała charakter tymczasowy.

47 Natomiast zgodnie ze szczególnym systemem opodatkowania mającym zastosowanie od 1994 r. na czas nieokreślony France Télécom zasadniczo podlegała wszystkim podatkom na zasadach powszechnie obowiązujących. Spółka ta podlegała jednak podatkowi od działalności gospodarczej w trybie stanowiącym odstępstwo od zasad powszechnie obowiązujących, tworzącym szczególny system opodatkowania.

48 W tych okolicznościach Sąd mógł słusznie stwierdzić w pkt 213 zaskarżonego wyroku, iż opłatę ryczałtową należy uważać nie za ciężar nieodłącznie związany z wprowadzeniem szczególnego systemu opodatkowania, ale raczej za szczególny tryb opodatkowania France Télécom ustanowiony na okres przed 1994 r. W każdym razie, jak w pkt 215 zaskarżonego wyroku zaznaczył Sąd, sama okoliczność, iż opłata ryczałtowa oraz szczególny system opodatkowania zostały ustanowione przez ustawę nr 90-568, nie pozwala na ustalenie, że nałożenie na France Télécom opłaty ryczałtowej w latach 1991–1993 było nierozerwalnie związane z wprowadzeniem szczególnego systemu opodatkowania w okresie po 1994 r.

49 Sąd nie naruszył więc prawa, stwierdzając w pkt 218 zaskarżonego wyroku, że Komisja zasadnie odmówiła przeprowadzenia kompensacji z jednej strony kwot uiszczonych z tytułu opłaty ryczałtowej przez France Télécom od 1991 r. do 1993 r. z różnicami w podatku wynikającymi ze szczególnego systemu opodatkowania ustanowionego na rzecz tej spółki w latach 1994–2002 z drugiej strony.

50 Wreszcie zakładając nawet słuszność tezy, zgodnie z którą system mający zastosowanie do France Télécom składał się z dwóch nie możliwych do rozdzielenia okresów, z których pierwszy spowodował nadmierne opodatkowanie, a drugi zaniżone opodatkowanie, to bezsporne jest, iż ustawa nr 90-568 przewidywała począwszy od 1994 r. szczególny system podatku pomyślany jako obowiązujący na czas nieokreślony. Tymczasem ustawa ta nie zawierała żadnego mechanizmu pozwalającego na dokonanie obliczenia kompensacyjnego pomiędzy kwotami należnymi tytułem opłaty ryczałtowej za okres od 1991 r. do 1993 r. i kwotami należnymi począwszy od 1994 r. tytułem szczególnego systemu opodatkowania. Nie pozwalała ona więc na określenie momentu, od którego nadmierne opodatkowanie z tytułu pierwszego systemu powinno było zostać wyrównane w ramach stosowania drugiego systemu. Jak zaznaczył rzecznik generalny w pkt 100 opinii, skutki wspomnianego nadmiernego opodatkowania musiały wygasnąć w danym momencie, co nieuchronnie musiało prowadzić do przyznania korzyści na rzecz France Télécom w ramach szczególnego systemu opodatkowania.

51 Pierwsza i trzecia część zarzutu drugiego nie mogą więc zostać uwzględnione. Zarzut ten należy zatem oddalić w całości.

W przedmiocie zarzutu trzeciego dotyczącego naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań

52 Trzeci zarzut podniesiony przez France Télécom na poparcie jej odwołania obejmuje dwie części.

W przedmiocie pierwszej części zarzutu trzeciego, dotyczącej naruszenia prawa w zakresie okoliczności umożliwiających powołanie się na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań

— Argumentacja stron

53 France Télécom twierdzi, że jeżeli chodzi o możliwość powołania się na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań, Sąd niesłusznie ograniczył możliwość wzięcia pod uwagę pewnych nadzwyczajnych okoliczności do samych przypadków, w których pomoc została zgłoszona. Tymczasem fakt, iż w niniejszym przypadku istnienie korzyści może być ustalone dopiero a posteriori w zależności od zmian okoliczności niezwiązanych ze szczególnym systemem opodatkowania, stanowi taką nadzwyczajną okoliczność.

54 France Télécom podkreśla, że Sąd nie określił ani aktu prawnego, który powinien był być przedmiotem zgłoszenia, ani dnia, w którym zgłoszenie powinno było być dokonane. Gdyby bowiem korzyść odpowiadała różnicy w podatku ustalanej każdego roku pod koniec roku obrachunkowego, niemożliwe byłoby ustalenie obowiązku uprzedniego zgłoszenia spornego systemu opodatkowania.

55 France Télécom dodaje, że Sąd nie uwzględnił faktu, iż zamiar ustawodawcy krajowego był jedną z okoliczności, jakie należało zbadać w celu ustalenia, czy spółka ta mogła mieć uzasadnione oczekiwania co do zgodności spornego środka podatkowego w świetle zasad mających zastosowanie w dziedzinie pomocy państwa.

56 Komisja przypomina, iż przedsiębiorstwa będące beneficjentami pomocy zasadniczo mogą mieć uzasadnione oczekiwania co do zgodności z prawem pomocy, jedynie gdy jest ona przyznana z poszanowaniem procedury przewidzianej w traktacie WE.

57 Komisja twierdzi, że szczególny system opodatkowania mający zastosowanie do France Télécom w latach 1994–2002 stanowił odstępstwo, był selektywny, mógł być przypisany państwu i miał zastosowanie do przedsiębiorstwa działającego na rynkach otwartych na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi. W konsekwencji władze krajowe powinny były zgłosić szczególny system podatku od działalności gospodarczej mający zastosowanie do tej spółki przed dniem wymagalności podatku.

— Ocena Trybunału

58 Na wstępie należy przypomnieć, że obowiązek zgłaszania stanowi jeden z podstawowych elementów systemu kontroli ustanowionego przez traktat w dziedzinie pomocy państwa. W ramach tego systemu państwa członkowskie mają obowiązek po pierwsze zgłaszania Komisji każdego środka zmierzającego do ustanowienia lub zmiany

pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE i po drugie niewprowadzania w życie takiego środka stosownie do art. 88 ust. 3 WE, dopóki wspomniana instytucja nie wyda decyzji końcowej dotyczącej rzeczonego środka.

59 W konsekwencji biorąc pod uwagę imperatywny charakter kontroli pomocy państwa dokonywanej przez Komisję, przedsiębiorstwa będące beneficjentami pomocy mogą w zasadzie mieć uzasadnione oczekiwania co do prawidłowości pomocy jedynie wtedy, gdy pomoc została przyznana z poszanowaniem procedury przewidzianej w art. 88 WE, a staranny podmiot gospodarczy powinien normalnie być w stanie upewnić się, że ta procedura została zachowana. W szczególności gdy pomoc została udzielona bez uprzedniego zgłoszenia Komisji, tak iż jest ona bezprawna w świetle art. 88 ust. 3 WE, beneficjent pomocy nie może mieć w tym momencie uzasadnionych oczekiwań co do prawidłowości przyznania tej pomocy (zob. wyrok z dnia 11 listopada 2004 r. w sprawach połączonych C-183/02 P i C-187/02 P Demesa i Territorio Histórico de Álava przeciwko Komisji, Rec. s. I-10609, pkt 44, 45 i przytoczone tam orzecznictwo).

60 Ponadto Trybunał orzekł, że w sytuacji gdy pomoc nie została zgłoszona Komisji, brak działania z jej strony w stosunku do środka nie ma znaczenia (zob. ww. wyrok w sprawach połączonych Demesa i Territorio Histórico de Álava przeciwko Komisji, pkt 52).

61 Co się tyczy niniejszej sprawy, bezsporne jest, że sporny system podatkowy ustanowiony w ustawie nr 90-568 nie został zgłoszony Komisji.

62 Jako że France Télécom twierdzi, iż obowiązek zgłoszenia nie występował, ponieważ istnienie korzyści nie zostało ustalone, należy podkreślić, że ani rzekoma złożoność spornego systemu podatkowego, ani okresowy charakter środka pomocy nie mogą zwolnić państwa członkowskiego z jego obowiązku zgłoszenia ani wywołać jakichkolwiek uzasadnionych oczekiwań po stronie spółki będącej beneficjentem pomocy.

63 Jeżeli chodzi o ewentualne znaczenie nadzwyczajnych okoliczności mogących wykazać, pomimo uwag przedstawionych w poprzednim punkcie, istnienie uzasadnionych oczekiwań co do prawidłowości pomocy, wystarczy stwierdzić, że Sąd nie naruszył w żaden sposób prawa w zakresie oceny takich okoliczności podczas dokładnego badania ogółu podniesionych przed nim w tym względzie argumentów, jakie przeprowadził w pkt 263–269 zaskarżonego wyroku.

64 W konsekwencji Sąd słusznie orzekł w pkt 270 zaskarżonego wyroku, iż Republika Francuska i France Télécom nie wykazały istnienia nadzwyczajnych okoliczności, które pozwoliłyby im powoływać się na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań.

65 Należy stwierdzić, że pierwsza część trzeciego zarzutu jest bezzasadna.

W przedmiocie części drugiej zarzutu trzeciego, dotyczącej naruszenia prawa w odniesieniu do konsekwencji prawnych wynikających z innej decyzji Komisji w dziedzinie pomocy państwa

— Argumentacja stron

66 France Télécom uważa, że Sąd dokonał błędnej wykładni konsekwencji prawnych wynikających z decyzji Komisji z dnia 8 lutego 1995 r. w sprawie La Poste (Dz.U. C 262, s. 11, zwanej dalej „decyzją w sprawie La Poste").

67 France Télécom twierdzi, że rzeczona decyzja stanowiła akt pozytywny, który mógł wywoływać skutki prawne i stwarzać uzasadnione oczekiwania co do zgodności spornego systemu podatkowego z uregulowaniami w dziedzinie pomocy państwa.

68 Komisja podkreśla, że skoro szczególny system opodatkowania stanowił tryb opodatkowania podatkiem od działalności gospodarczej stanowiący odstępstwo od zasad powszechnie obowiązujących, to mógł przysparzać korzyści finansowej France Télécom. W świetle cech tego systemu zgłoszenie powinno było nastąpić najpóźniej przed dniem, w którym wpłata z tytułu podatku od działalności gospodarczej nałożonego na tę spółkę za 1994 r. stała się wymagalna.

69 Komisja uważa, iż inne postępowanie wyjaśniające w dziedzinie pomocy nie mogło wywołać po stronie France Télécom uzasadnionych oczekiwań w odniesieniu do szczególnego systemu opodatkowania, którego spółka ta była beneficjantem.

— Ocena Trybunału

70 Jak zaznaczono w pkt 59 i 60 niniejszego wyroku, beneficjent pomocy zasadniczo nie może powoływać się na względy wynikające z zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań, w sytuacji gdy dana pomoc nie została zgłoszona Komisji.

71 Jeżeli chodzi o argumentację opartą na decyzji w sprawie La Poste należy stwierdzić, iż decyzja ta nie zawiera żadnej analizy odnoszącej się do stanowiącego odstępstwo systemu podatku od działalności gospodarczej mającego zastosowanie do France Télécom. W tych okolicznościach Sąd mógł jedynie stwierdzić w pkt 266 zaskarżonego wyroku, iż Komisja nie zajęła żadnego stanowiska w sprawie tego szczególnego

systemu opodatkowania i w konsekwencji nie wypowiedziała się w kwestii tego, czy stanowił on pomoc.

72 Jeżeli chodzi o argument, iż France Télécom mogła zinterpretować kontekst, w którego ramach wydana została decyzja w sprawie La Poste jako zajęcie przez Komisję stanowiska w przedmiocie spornego systemu pomocy, należy zauważyć, że Sąd odrzucił ten argument w pkt 265–269 zaskarżonego wyroku, nie naruszając prawa.

73 W konsekwencji Sąd słusznie orzekł, że decyzja w sprawie La Poste nie zawierała niczego, co mogło spowodować wytworzenie się ewentualnych uzasadnionych oczekiwań France Télécom co do zgodności z prawem spornego systemu podatkowego w świetle uregulowań w dziedzinie pomocy państwa. Druga część zarzutu trzeciego jest zatem bezzasadna.

74 Mając na uwadze powyższe rozważania, zarzut trzeci należy oddalić w całości.

W przedmiocie zarzutu czwartego dotyczącego braku uzasadnienia zaskarżonego wyroku w zakresie odpowiedzi na argumenty dotyczące zasady przedawnienia

Argumentacja stron

75 France Télécom przypomina, że francuskie władze wyjaśniły w ramach postępowania administracyjnego, iż ewentualne zaniżone opodatkowanie w latach 1994–2002 nie mogło w żadnym razie być przedmiotem odzyskania, ponieważ sporny system

podatkowy został ustanowiony ponad dziesięć lat temu. Tymczasem art. 15 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 przewiduje, że kompetencje Komisji w zakresie odzyskiwania pomocy podlegają dziesięcioletniemu terminowi przedawnienia.

76 France Télécom uważa, że Sąd nie wypowiedział się w przedmiocie zasady przedawnienia, na którą się przed nim powołano. Zastąpił natomiast w tym zakresie uzasadnienie zawarte w spornej decyzji swym własnym uzasadnieniem. Co więcej w zaskarżonym wyroku nie wyjaśniono, jaki wiążący akt prawny stanowił początek biegu przedawnienia. Aktem prawnym, który spowodował rozpoczęcie biegu przedawnienia, była ustawa nr 90-568.

77 Republika Francuska zauważa, że Sąd naruszył prawo, orzekając, iż termin przedawnienia spornej pomocy nie mógł rozpocząć biegu przed 1994 r. Nawet zakładając, że system opodatkowania stanowiący odstępstwo stanowił pomoc państwa, jedynym wiążącym aktem prawnym, jaki można zidentyfikować w celu określenia początku biegu terminu przedawnienia odnoszącego się do spornego środka, jest ustawa nr 90-568, która weszła w życie w dniu 2 lipca 1990 r. Komisja postanowiła wszcząć wstępne postępowanie wyjaśniające w przedmiocie szczególnego systemu opodatkowania France Télécom, kierując do władz francuskich żądanie udzielenia informacji w dniu 28 czerwca 2001 r. Tymczasem w dniu tym termin przedawnienia dotyczący obowiązku odzyskania pomocy już upłynął.

78 Komisja podkreśla, że zadaniem Sądu było jedynie rozstrzygnięcie kwestii, czy przedawnieniu uległa pomoc przyznana France Télécom w drodze szczególnego systemu podatku od działalności gospodarczej obowiązującego od 1994 r. W konsekwencji nie można uwzględnić zarzutu, iż Sąd zastąpił uzasadnienie zawarte w spornej decyzji swym własnym uzasadnieniem.

79 Komisja wyjaśnia, że zasady przedawnienia w zakresie pomocy państwa dotyczą jej odzyskania. Tymczasem odzyskanie pomocy jest możliwe jedynie w przypadku, gdy jej kwotę można określić. Jeżeli chodzi o sporny system podatkowy, możliwe było jedynie ustalenie korzyści w wymiarze rocznym i a posteriori.

Ocena Trybunału

80 Jeżeli chodzi o zasadę przedawnienia, należy przypomnieć, że na mocy art. 15 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 kompetencje Komisji w zakresie odzyskania pomocy podlegają dziesięcioletniemu terminowi przedawnienia. Z ust. 2 tego samego artykułu wynika, że termin przedawnienia rozpoczyna bieg w dniu, w którym beneficjentowi bezprawnie przyznano pomoc. W konsekwencji dla celów określenia terminu przedawnienia, o którym mowa w art. 15, decydujące znaczenie ma okoliczność rzeczywistego przyznania pomocy.

81 Ze wspomnianego art. 15 ust. 2 wynika, iż przepis ten w celu określenia dnia rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia odnosi się do dnia przyznania pomocy beneficjentowi, a nie do dnia przyjęcia systemu pomocy.

82 W tym względzie należy podkreślić, że określenie dnia przyznania pomocy może zmieniać się w zależności od charakteru rozpatrywanej pomocy. W przypadku wieloletniego systemu polegającego na okresowych wypłatach lub przyznawaniu korzyści dzień wydania aktu stanowiącego podstawę prawną pomocy i dzień rzeczywistego otrzymania wynikającej z niej korzyści przez przedsiębiorstwa może dzielić znaczny okres. W takim wypadku dla celów obliczania terminu przedawnienia należy

uważać, że pomoc zostaje udzielona beneficjentowi dopiero w dniu jej rzeczywistego przyznania.

83 W tym względzie należy przypomnieć, że Komisja w motywie 49 zaskarżonej decyzji wyjaśniła, iż termin przedawnienia rozpoczynał bieg co roku w dniu, w którym należna stawała się wpłata France Télécom z tytułu podatku od działalności gospodarczej.

84 Jak wynika z pkt 320 zaskarżonego wyroku, termin przedawnienia rozpoczyna bowiem na nowo bieg za każdym razem, gdy korzyść zostaje rzeczywiście przyznana, w niniejszym przypadku co roku, z uwagi na co obliczanie terminu przedawnienia może zależeć od sposobu określenia korzyści.

85 W niniejszej sprawie, jako że ustalenia istnienia pomocy należało dokonać na podstawie różnych stawek mających zastosowanie w każdej gminie, na której obszarze znajdowały się zakłady France Télécom, w pkt 323 zaskarżonego wyroku Sąd przeprowadził analizę rocznego charakteru podatku od działalności gospodarczej i wynikających z niego konsekwencji.

86 W konsekwencji Sąd słusznie orzekł w pkt 324 zaskarżonego wyroku, że ze względu na roczny charakter podatku od działalności gospodarczej rozpatrywana pomoc nie może być uznana za pomoc „przyznaną" przed 1994 r., ponieważ dopiero w tym roku zostały wydane wiążące akty prawne, które po raz pierwszy pozwoliły na stwierdzenie istnienia różnicy w podatku.

87 Poza tym podejście przyjęte przez Sąd potwierdzone jest sformułowaniem art. 15 rozporządzenia nr 659/1999, z którego wynika, że to kompetencje Komisji w zakresie odzyskania pomocy podlegają terminowi przedawnienia.

88 Co się tyczy wreszcie spoczywającego na Sądzie obowiązku uzasadnienia, z utrwalonego orzecznictwa wynika, że nie nakazuje on Sądowi dokonania wyjaśnienia, które podejmuje w sposób wyczerpujący punkt po punkcie argumentację przedstawioną przez strony sporu. Uzasadnienie może zatem być dorozumiane, pod warunkiem że umożliwia ono zainteresowanym poznanie powodów, dla których podjęte zostały dane środki, a właściwemu sądowi dostarcza elementów wystarczających dla dokonania kontroli (zob. wyroki: z dnia 21 września 2006 r. w sprawie C-105/04 P Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Electrotechnisch Gebied przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-8725, pkt 72; z dnia 8 lutego 2007 r. w sprawie C-3/06 P Groupe Danone przeciwko Komisji Zb.Orz. s. I-1331, pkt 46).

89 W tym zakresie należy zauważyć, że we wspomnianych pkt 323 i 324 zaskarżonego wyroku Sąd wytłumaczył swą ocenę cech systemu podatku od działalności gospodarczej, po czym stwierdził w pkt 325 tego wyroku, iż w dniu 28 czerwca 2001 r., w którym żądanie udzielenia informacji zostało skierowane do Republiki Francuskiej, termin przedawnienia przewidziany w art. 15 rozporządzenia nr 659/1999 jeszcze nie upłynął.

90 W tych okolicznościach należy zauważyć, że Sąd odpowiedział w sposób wystarczający pod względem prawnym na przedstawione przez France Télécom argumenty dotyczące zasady przedawnienia i nie uchybił wymogom uzasadnienia wynikającym z orzecznictwa przypomnianego w pkt 88 niniejszego wyroku

91 W świetle powyższego nie można uwzględnić zarzutu czwartego.

W przedmiocie zarzutu piątego, dotyczącego naruszenia prawa i braku uzasadnienia zaskarżonego wyroku w zakresie argumentów dotyczących naruszenia zasady pewności prawa

92 Zarzut piąty podnoszony przez France Télécom na poparcie jej odwołania składa się z dwóch części.

Argumentacja stron

— W przedmiocie części pierwszej zarzutu piątego dotyczącej braku uzasadnienia i naruszenia prawa ze względu na niemożliwość ustalenia kwoty pomocy podlegającej odzyskaniu

93 France Télécom uważa, że Sąd nie odpowiedział na argument, iż w sytuacji gdy Komisja bada korzyść, której rzeczywistej kwoty nie daje się ustalić, nie może ona nakazać jej odzyskania.

94 France Télécom wywodzi z powyższego, iż Sąd naruszył zasadę pewności prawa, ponieważ ewentualna kwota podlegająca odzyskaniu pozostaje hipotetyczna, a kwantyfikacja pomocy, jaka podlega odzyskaniu, nie może opierać się na przybliżonych szacunkach.

— W przedmiocie części drugiej zarzutu piątego dotyczącej braku uzasadnienia i naruszenia prawa w zakresie oceny metod ustalania przybliżonej kwoty pomocy

95 France Télécom uważa, że Sąd naruszył prawo, orzekając w pkt 297 i 305 zaskarżonego wyroku, iż Komisja mogła ustalić przedział wartości kwoty pomocy podlegającej odzyskaniu na podstawie przybliżonych danych dostarczonych przez władze francuskie, z uwagi na co nie można było stwierdzić naruszenia zasady pewności prawa.

96 France Télécom wyjaśnia, że rozpatrywane szacunkowe wyliczenia nie zostały przekazane przez władze francuskie w celu określenia rzeczywistego zakresu różnicy w podatku w latach 1994–2002. Wyliczenia te zostały przedstawione w celu wykazania, że ewentualne zaniżone opodatkowanie spółki w tym okresie zostało wyrównane poprzez nadmierne opodatkowanie w pierwszych latach obowiązywania systemu podatkowego stanowiącego odstępstwo, czyli w latach 1991–1993.

97 W odpowiedzi na dwie części zarzutu piątego Komisja twierdzi, iż dokonując oceny zasady pewności prawa, Sąd wyciągnął jedynie konsekwencje wynikające z pewnej liczby okoliczności występujących w wyroku Trybunału z dnia 18 października 2007 r. w sprawie C-441/06 Komisja przeciwko Francji, Zb.Orz. s. I-8887.

98 Komisja uważa więc, że Sąd uzasadnił w odpowiedni sposób wniosek, zgodnie z którym France Télécom nie może zasadnie utrzymywać, iż z samego tylko powodu, że kwota rozpatrywanej pomocy musiała być doprecyzowana dla celów jej odzyskania, uchybiono zasadzie pewności prawa.

Ocena Trybunału

99 Dwie części zarzutu należy zbadać łącznie ze względu na istniejący między nimi związek.

100 W tym względzie należy przypomnieć, że zasada pewności prawa, która należy do zasad ogólnych prawa Unii, wymaga, aby przepisy prawne były jasne, precyzyjne i przewidywalne co do ich skutków, tak aby zainteresowane podmioty miały orientację w stanie prawnym i stosunkach prawnych wynikających z porządku prawnego Unii (zob. podobnie wyroki: z dnia 15 lutego 1996 r. w sprawie C-63/93 Duff i in., Rec. s. I-569, pkt 20; z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie C-76/06 P Britannia Alloys & Chemicals przeciwko Komisji, Zb.Orz. I-4405, pkt 79; oraz z dnia 18 listopada 2008 r. w sprawie C-158/07 Förster, Zb.Orz. s. I-8507, pkt 67).

101 Co się tyczy argumentacji przedstawionej na poparcie zarzutu piątego, należy zauważyć, że w pkt 301 zaskarżonego wyroku Sąd przypomniał, iż na podstawie dokonanych przez Komisję szacunkowych wyliczeń kwota pomocy powinna wynosić pomiędzy 798 mln a 1,14 mld EUR. Jako że wartości te tworzą przedział, w ramach którego powinna zostać ustalona ostateczna kwota, Sąd orzekł, nawiązując w szczególności do pkt 31–40 ww. wyroku w sprawie Komisja przeciwko Francji, że sporna decyzja zawiera odpowiednie wskazówki pozwalające określić wspomnianą kwotę bez nadmiernych trudności.

102 Ponadto przypomnieć należy, iż w pkt 29 ww. wyroku w sprawie Komisja przeciwko Francji Trybunał orzekł, że żaden przepis prawa Unii nie wymaga od Komisji, aby przy nakazywaniu uzyskania zwrotu pomocy uznanej za niezgodną ze wspólnym rynkiem określała dokładną kwotę pomocy, która ma zostać odzyskana. Wystarczy, by decyzja Komisji zawierała wskazówki pozwalające adresatowi na samodzielne, bez nadmiernych trudności, ustalenie tej kwoty (zob. wyroki: z dnia 12 października 2000 r. w sprawie C-480/97 Hiszpania przeciwko Komisji, Rec. s. I-8717, pkt 25; z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie C-415/03 Komisja przeciwko Grecji, Zb.Orz. s. I-3875, pkt 39).

103 Tak oto w pkt 302 i 303 zaskarżonego wyroku Sąd wyjaśnił, że rzeczony przedział wartości został określony na podstawie szacunkowych wyliczeń dostarczonych przez władze francuskie w toku postępowania administracyjnego i że Komisja miała podstawy, by oprzeć się na przekazanych w ten sposób danych ze względu na fakt, iż rzeczone państwo członkowskie nie mogło dokonać dokładnego obliczenia korzyści, jaką zapewnił France Télécom sporny system podatkowy.

104 W tych okolicznościach Sąd słusznie orzekł w pkt 305 zaskarżonego wyroku, że sporna decyzja nie stanowiła naruszenia zasady pewności prawa.

105 Z powyższych uwag wynika, że ani Republika Francuska, ani France Télécom nie mogą powoływać się na wspomnianą zasadę w celu udaremnienia zwrotu bezprawnie przyznanej pomocy (zob. wyrok z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie C-148/04 Unicredito Italiano, Zb.Orz. s. I-11137, pkt 104).

106 W konsekwencji Sąd słusznie orzekł, że sporna decyzja nie jest niezgodna z prawem ze względu na to, iż wspomina jedynie o orientacyjnym przedziale w odniesieniu do kwoty pomocy podlegającej odzyskaniu.

107 Ponadto z pkt 301–305 zaskarżonego wyroku wynika, iż nie brak mu też uzasadnienia w zakresie oceny zarzutu France Télécom i Republiki Francuskiej dotyczącego naruszenia zasady pewności prawa.

108 Zarzut piąty podniesiony przez France Télécom na poparcie jej odwołania nie może zostać uwzględniony, a tym samym należy oddalić je w całości.

W przedmiocie kosztów

109 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu postępowania, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie France Télécom kosztami postępowania, a ta przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania. Republika Francuska pokrywa własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

1) Odwołanie zostaje oddalone.

2) France Télécom SA zostaje obciążona kosztami postępowania.

3) Republika Francuska pokrywa własne koszty.

Podpisy